

NOTAT

Dato 31.03.2014

Oppdrag **Bjørka massedeponi**
Kunde **BL-Entreprenør**
Notat nr. **G-Not-001-1350000101**
Til **John Bolme**

BL-Entreprenør

Rambøll
Mellomila 79
P.b. 9420 Sluppen
NO-7493 TRONDHEIM

T +47 73 84 10 00
F +47 73 84 10 60
www.ramboll.no

Fra **Navid Zamani**
Per Arne Wangen
Kopi

Rambøll Norge AS
Rambøll Norge AS

Vår ref. 1350000101/NAZATHR

BJØRKA MASSEDEPONI, GEOTEKNISK VURDERING

1. Bakgrunn og hensikt

BL-Entreprenør AS ønsker å etablere et massdeponi på Bratsberg i Trondheim kommune som etter innfyllingen skal reetableres som jordbruksareal. Deponiområdet har et areal på ca. 90 mål og ligger mellom gårdene Kvammen, Bjørka og Nordre Lia. Deponiet skal etableres i det som basert på kartstudier ser ut som en gammel skreddrop. Vi har ikke funnet historiske opplysninger som beskriver dette ytterligere.

Rambøll AS er engasjert av BL-Entreprenør som geoteknisk rådgiver for å utføre grunnundersøkelser og prosjektering i forbindelse med utredningen av området.

Dette notatet omfatter vurderinger mht. områdestabiliteten i to beregningsprofiler, profil A og D, gjennom deponiområdet, basert på mottatte planer for hvordan det planlagte deponiet skal utformes, vi har mottatt tegning L 01 av 20.11.2013 fra Rambølls arkitektavdeling. Plassering av borpunkter og profiler er presentert sammen med deponiets planlagte utforming på tegning 1001.

Dokumentering av stabilitetsforholdene utføres iht. NVEs retningslinjer 2/2011, ref. /1/.

2. Krav

I henhold til tabell 3.1 i ref. /1/ vurderes prosjektet å ligge i Tiltakkskategori K2, "Tiltak av begrenset omfang uten tilflytting av personer, negativ påvirkning på stabilitetsforholdene" jfr NVEs veileder 2/2011. De utførte grunnundersøkelsene viser at den angitte utbredelse av kvikkleiresone 217 Gisvål ikke er riktig. Det planlagte massedeponiet er ikke del av denne sonen, men det er påvist en tidligere ukjent og liten lomme med kvikk/sensitiv leire nede på platået mot Bratsbergvegen. For å plassere tiltaket riktig i tabell 3.1 i ref. /1/ har vi utført en ROS analyse for området, se bilag 1. Det er i vurderingen tatt hensyn til at massedeponiet ligger inne i en antatt gammel skreddrop. Denne viser at området har faregrad lav.

Rambøll Norge AS
NO 915 251 293 MVA

Det stilles da krav om at prosjektet skal medføre en forbedring av stabiliteten i skråningen eller at en ved beregninger oppnår en materialfaktor $\gamma_m \geq 1,4$.

Tiltaket er underlagt vanlig kontroll (prosjektklasse 2, NS 3480). Det medfører at de vurderinger som omhandler områdestabiliteten må underlegge sidemannskontroll samt en kontroll på anleggsplassen.

3. Grunnforhold

Grunnforholdene er vurdert med utgangspunkt i grunnundersøkelsene på området. Vi viser til vår datarapport G-rap-001 1350000101 og tidligere undersøkelser gjengitt i rapport 300296-1 utarbeidet av Multiconsult AS.

3.1 Topografi og terrenghold

Terrenget i området heller grovt sett slakt nedover mot Bratsbergvegen, men har en brattere helning opp mot eiendomsgrensene i nord, øst og sør. Eiendommen ligger på ca. kt. +114 mot Bratsbergvegen, men mot nord og øst ligger terrenget stedvis opp mot ca. kt. +160.

3.2 Løsmasser

Utførte sonderingene viser 9-17 meter friksjonsmasser av grus, sand og silt i alle punkter. I punkt 1, 2, 4, 5, 9, 12 og 13 er det registrert leire under øvre laget av friksjonsmaterialer.

Det er ved prøvetaking påvist kvikk/sensitiv leire i punkt 1 i dybde ca. 20-21 meter og i punkt 4 i dybde 16-24 meter under dagens terrenghold. Punkt 1 ligger under innkjørselen til deponiet og punkt 4 ligger i randen av massedeponiet. Derfor vil dette området i mindre grad bli belastet av oppfyllingen. For nærmere detaljer rundt grunnforholdene vises det til vår datarapport G-rap-001 1350000101.

3.3 Fjell

Det er boret til fjell i fem av borpunktene på området. Dybde til antatt fjell varierer fra ca. 6 til 26 meter under dagens terrenghold. I øvrige punkter er det boret til 16-36 meter uten at fjell er nådd.

4. Vurderinger

4.1 Tolkning av materialparametere

Tolket, aktiv, udrenert skjærstyrke fra CPTU er ikke lagt til grunn for leiras skjærstyrke i beregningen, men er benyttet som sammenligningsgrunnlag. I beregninger er benyttet konservativt tolkede verdier fra konus- og enaksforsøk i laboratoriet. Disse er omregnet til aktiv udrenert skjærfasthet via formelen $S_{uA} = S_{UD}/0,7$ og sammenlignet med tolkede verdier fra CPTU. Tolkning av CPTU er utført på grunnlag av poretrykksfaktoren $N_{\Delta u}$ og spissmotstandsfasktoren N_{kt} , uttrykt på følgende måte:

$$c_{uA} = \Delta u / N_{\Delta u}$$

$$c_{uA} = q_n / N_{kt}$$

Generelt er $N_{\Delta u}$ benyttet ved B_q -verdi (poretrykksrespons) høyere enn 0,5 - 0,6, og N_{kt} er benyttet ved B_q lavere enn 0,5 - 0,6.

For bestemmelse av faktorene $N_{\Delta u}$ og N_{kt} er korrelasjoner basert på CAUC-treaksialforsøk på blokkprøver av høy kvalitet benyttet, kfr Lunne et al, ref /3/ og Karlsrud, ref /4/. For de valgte korrelasjonene for $N_{\Delta u}$ - og N_{kt} -faktorene er det skilt mellom leire med sensitivitet (S_t) lavere og høyere enn 15. Følgende faktorer er benyttet:

$$\begin{aligned} N_{kt} &= 7,8 + 2,5 \cdot \log OCR + 0,082 \cdot I_p & N_{\Delta u} &= 6,9 - 4,0 \cdot \log OCR + 0,07 \cdot I_p & \text{for } S_t < 15 \\ N_{kt} &= 8,5 + 2,5 \cdot \log OCR & N_{\Delta u} &= 9,8 - 4,5 \cdot \log OCR & \text{for } S_t > 15 \end{aligned}$$

Det er i tillegg til de ovennevnte faktorene valgt å benytte korrelasjon mellom $N_{\Delta u}$ og B_q , $N_{\Delta u} = 4,0 + 4,5B_q$ for sammenligning. Denne er en kurvetilpasning (Eggereide) basert på korrelasjoner mellom blokkprøver og målt poretrykksrespons (B_q) presentert i ref. /5/.

Ved tolking av CPTU er det benyttet en romvekt på 20,0 kN/m³. Det er benyttet plastisitetsindeks, I_p , lik 7 i tolkningene, basert på erfaringstall i Trondheimsområde.

OCR (overkonsolideringsgrad) er vurdert ut fra ødometerforsøk utført i punkt 4 og 5 til å være tilnærmet lik 2,0. Dette er naturlig i og med at punktene ligger i foten av skråningen og i bunnen av en antatt tidligere skredgrop. Det forventes lavere OCR oppover i skråningene og mot skråningstopp.

Tolkede CPTU foreligger som bilag 1 og 2. Designverdi er presentert i hvert enkelt plott av tolkningen.

Det er vanlig praksis at skjærfastheten i kvikk- og sensitiv leire, iht. anbefaling i NVEs retningslinjer, reduseres med 15 % for å ta hensyn til at designstyrke er vurdert på grunnlag av tolket CPTU med korrelasjon mot utført fasthetsmålinger på høykvalitets blokkprøver. Dette er ikke utført i våre beregninger, da skjærfastheten ikke er tolket fra CPTU, men fra laboratorieverdier.

Anisotropi og tøyningskompatibilitet

I beregningene tas det hensyn til spenningsanisotropi i leira, dvs. at udrenert skjærfasthet varierer med hovedspenningsretningene (ADP-analyse). Utgangspunktet er udrenert aktiv skjærfasthet c_{uA} .

For ikke-sensitiv leire er direkte og passiv skjærfasthet beregnet ut fra følgende sammenheng:

- $c_{uD} = 0,7 c_{uA}$ (fasthet for den tilnærmet horisontale delen av glideflaten)
- $c_{uP} = 0,4 c_{uA}$ (fasthet der glideflaten ligger i passiv sone)

Vi har også tolket friksjonsvinkel fra utførte CAUc-forsøk i punkt 4 og 5. Utførte effektivspenningsanalyser er valgt utført med følgende parametere:

Tabell 1

Lag	ϕ [grader]	c' [kPa]
Fylling	25	0
Sand/Grus	33	0
Leire	21	1,9
Kvikkleire	25	0,5
Sand/Silt	31	0

Tolket lagdeling for valgte profiler er vist på tegning 1002-1004.

4.2 Stabilitetsberegninger

Stabilitetsberegnene er utført ved hjelp av dataprogrammet *GeoSuite Stability*. Det er utført beregning av lokal stabilitet i to profiler i det området hvor det er påvist kvikk/sensitiv leire. Det er utført totalspenningsanalyse og effektivspenningsanalyse med utgangspunkt i terrenget etter oppfylling. Totalspenningsanalysen vurderes som kritisk ved de opptrødende grunnforhold med leire, for å ta hensyn til en potensiell situasjon med udnerte spenningsendringer i grunnen. Effektivspenningsanalysen vurderes som representativ for langtidssituasjonen.

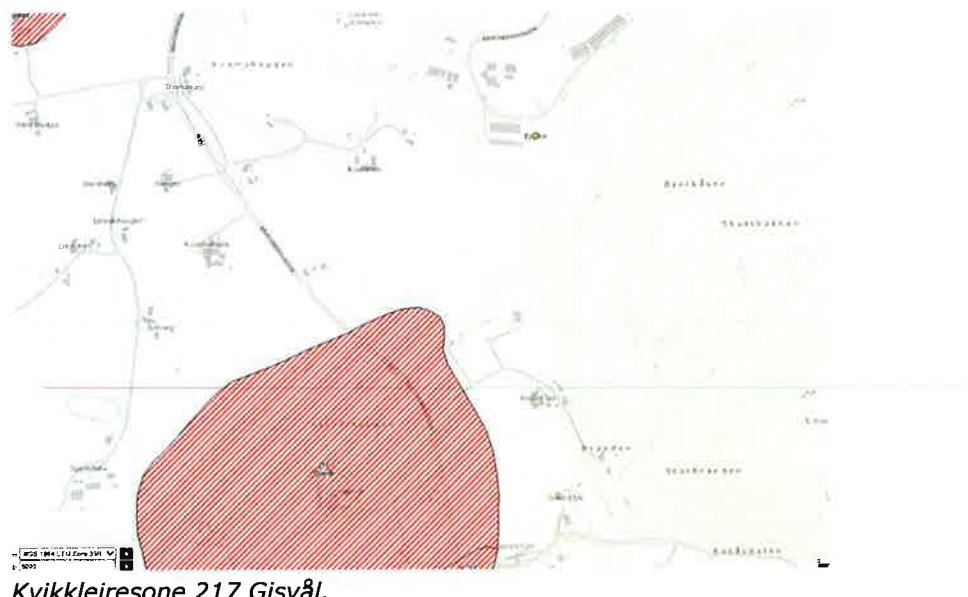
Det er utført stabilitetsberegninger i to profiler, profil A og D. Profilenes plassering er vist på situasjonsplanen, tegning 1001. De valgte beregningsprofilene vurderes som representative for å vurdere sikkerhet mot kvikkleireskred under og etter fylling.

Terrenget i profilene er generert med utgangspunkt digitalt kartgrunnlag (SOSI) mottatt fra oppdragsgiver. Alle høyder er oppgitt med referanse til NN 2000.

4.3 Beregningsresultater

NVEs kart over registrerte kvikkleiresoner viser at en liten del av det området som planlegges oppfylt ligger innenfor kvikkleiresone 217 Gisvål (se bilde på neste side). Våre grunnundersøkelser indikerer at dette ikke er riktig. Det er imidlertid påvist en forekomst av kvikk/sensitiv leire i form av en avgrenset lomme i området omkring punkt 1 og 4. Sonderingene tyder på at det ikke er noen tilknytning mellom denne lommen og kvikkleiresone Gisvål. Vi vil derfor foreslå at kvikkleiresone (217 Gisvål) avgrenses mot Bratsbergvegen i dette området.

Utført beregninger viser en laveste materialfaktor $\gamma_m = 1,49$ ved totalspenningsanalysen etter fylling. Det er gjort konservative valg av jordparametere og lagdeling. Tolninger av utførte CPTU og spesialforsøk bekrefter dette. Videre utredning av global stabilitet finnes ikke nødvendig. Stabilitetsberegninger er nærmere presentert i tegning 1002-1004. Alle stabilitetsberegninger viser materialfaktorer som tilfredsstiller kravet på $\gamma_m \geq 1,4$ iht. ref. /1/ etter fylling med utbredelse og mektighet som vist på situasjonsplanen, tegning 1001.

4.4 Setninger

Det må påbereges egensetning i fyllingen i forholdsvis lang tid fremover. Dette vil avhenge av hvilken type masse som fylles inni deponiet og hvordan disse bearbeides. Da området i ettertid skal benyttes som jordbruksareal vil ikke dette være noe problem. Eventuell jordbruksdrenering bør avvantes til setningene har avtatt tilstrekkelig.

4.5 Drift av deponi og drenering

All humusholdig masse fjernes før utlegging av fyllmasser. Dette for å unngå glidesjikt under fyllmassen, men også for å kunne benytte humusmassen til jordbruksforbedring etter at deponiet er fullført dersom dette er hensiktsmessig. Oppfylling skal utelukkende gjennomføres fra foten av skråningen og oppover. Oppbygging av massedeponiet gjennomføres lagvis og slik at det ikke oppstår

større interne høydeforskjeller i fyllingsperioden, noe som potensielt kan skape en anstrengt stabilitetssituasjon. Det er vanskelig å ta hensyn til slike effekter i stabilitetsberegningene, og det er generelt forutsatt at det jevnlig må utføres planering av de deponerte massene. Dosing av massene vil gi lagdelt utlegging og sannsynligvis også tilfredsstillende komprimering dersom lagtykkelsen ikke er for stor.

Det er i beregningene også forutsatt at det ikke tillates grunnvann opp i de deponerte massene. For å unngå høye midlertidige poreovertrykk under fylling og permanent økning av poretrykket i grunnen i området, må det etableres drenerende grøfter under deponiet. Drensystemet må ledes ut til en naturlig avrenning. Dette kan utføres ved å legge pukkstrenger regelmessig nedover i skråningen og forbinde disse med en langsgående pukksteng i foten av skråningen/fyllingsfronten. Pukkstengene må omhyllses i en fiberduk for separering av massene. Hyppigheten av pukkstengene må vurderes i samråd med geoteknikker når oppstart av deponiet er bestemt. De kan også være aktuelt å legge et teppe av drenerende steinmasser under hele deponiet. Bekken som går igjennom området må legges i rør.

5. Pålighetsteknisk klasse og geoteknisk kategori

Jfr. Eurokode 0, plasseres dette prosjektet i pålighetsteknisk klasse 2 (ref. Eurokode 0, tabell NA.A1(901)), Grunnarbeider med enkle og oversiktlige forhold. Dette setter prosjektet i N (normal) kontrollklasse, tilsvarende basiskontroll og intern systematisk kontroll.

Jfr. Eurokode 7, plasseres prosjektet i geoteknisk kategori 2 (ref. Eurokode 7, kapittel 2), konvensjonelle konstruksjoner uten unormal risikoer eller vanskelige grunn- og belastningsforhold.

6. Konklusjon

Det ligger til rette for en fylling på deponiet på Bjørka dersom fyllingen utføres iht. dette notatet og med utbredelse og mektighet som vist på tegning L 01 av 20.11.2013 mottatt fra arkitekten.

Navid Zamani
BSc / Avdeling
grunnundersøkelse og laboratorium

Mobil +47 906 15 065
Navid.Zamani@ramboll.no

Per Arne Wangen
Siv. Ing / geotekniker

Mobil + 47 75 67 75
per.arne.wangen@ramboll.no

Referanser:

- 1: NVEs retningslinjer 2-2011 "Flaum- og skredfare i arealplanar"
- 2: Statens vegvesens håndbok 016 "Geoteknikk i vegbygging"
- 3: Lunne et al, "Cone penetration test in geotechnical practice", 1997
- 4: Karlsrud et al, "CPTU correlations for clays", ICSMGE 2005, Osaka, Japan
- 5: Karlsrud et al, 1996 "Improved CPTU correlations based on block samples", Nordisk Geoteknikermøte, Reykjavik, Island.

Tegninger:

- 1001, Situasjonsplan massedeponi
- 1002, Profil D - Totalspenningsanalyse
- 1003, Profil D - Effektivspenningsanalyse
- 1004, Profil A - Totalspenningsanalyse
- 1005, Profil A - Effektivspenningsanalyse

Bilag:

- 1: ROS-analyse kvikkleireforekomst
- 2: Tolkning CPTU punkt 4
- 3: Tolkning CPTU punkt 5

TEGNFORKLARING

Diverse

Plangrense

Grense for sikringssone

Terreng

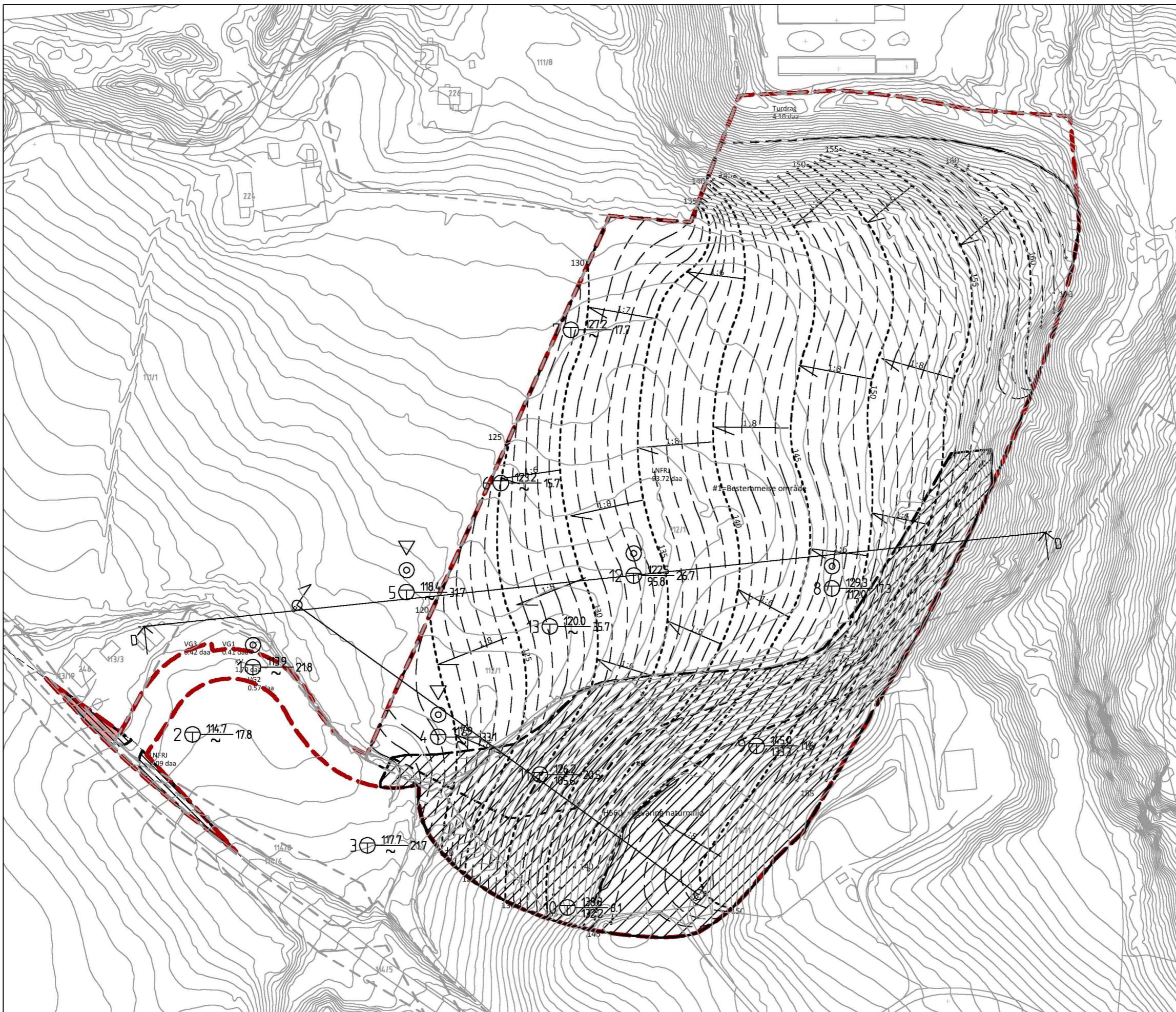
Eksisterende kote

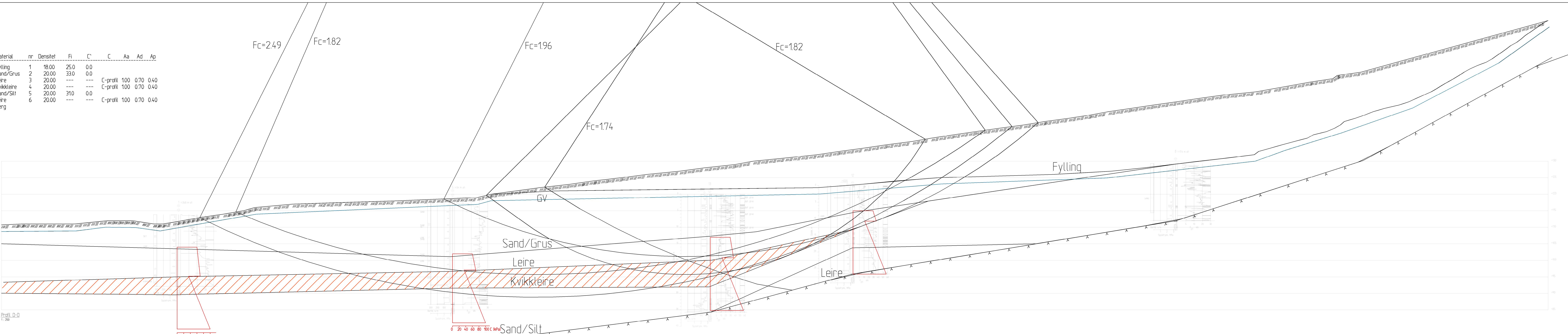
Ny kote 1m

Ny kote 5 m

Høyder

Fallpil

00
REV.
TEG

3.2014	ENDRING
TO	

Rambøll Norge AS - Region
P.B. 7493 Mellomila 79, N-
Tlf: 73 84 10 00 - FAX: 7

OPPDRA
Bjø
OPPDRA
BL

Massedeponi
ER
ntrepeneør

	INNHOLD
	STABILITET
	Totalsituasjon
	Profil
	Etterlønnsutvikling

SBEREGNING
ningsanaly
p

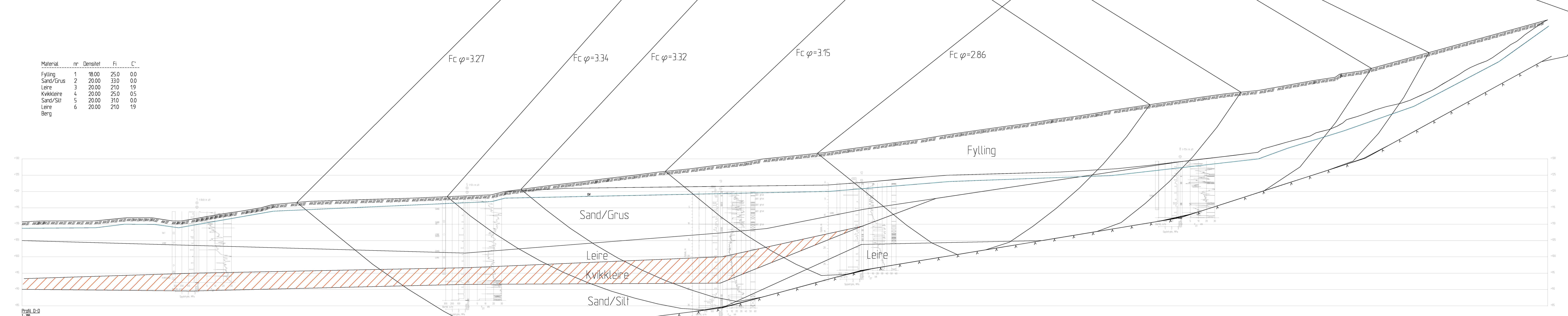
ADP

OPPDRAK N
1350000

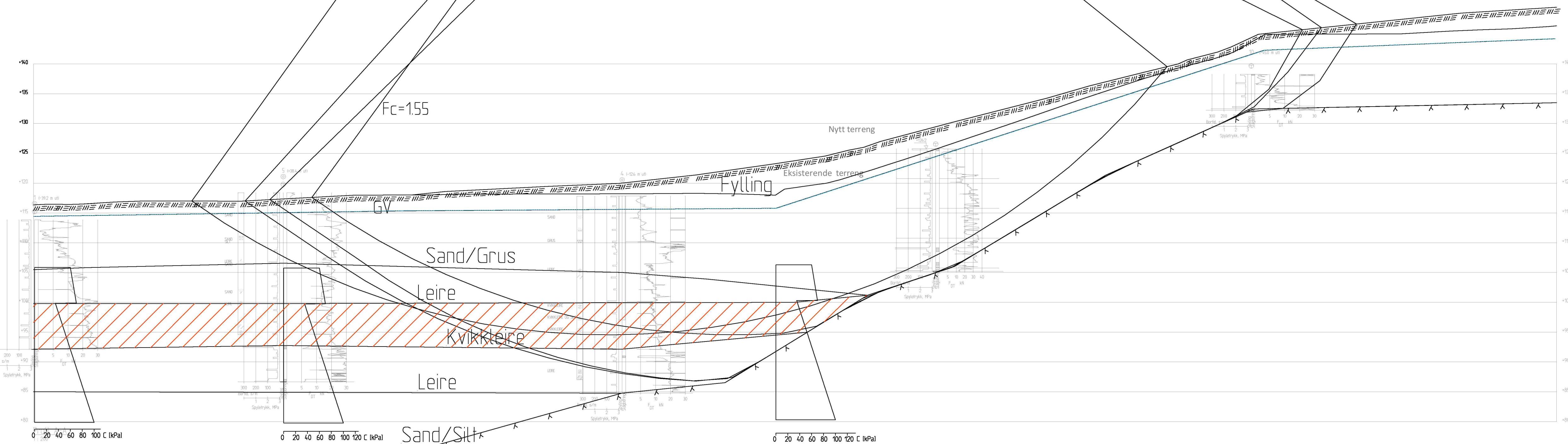
MÅLESTOKK
1 : 400

	BLAD NR.
	TEGNING N

Material	nr	Densitet	Fi	C'
Fylling	1	18.00	25.0	0.0
Sand/Grus	2	20.00	33.0	0.0
Leire	3	20.00	21.0	1.9
Kvikkleire	4	20.00	25.0	0.5
Sand/Silt	5	20.00	31.0	0.0
Leire	6	20.00	21.0	1.9
Berg				

Material	nr	Densitet	Fi	C'	C	Aa	Ad	Ap
Fylling	1	18.00	25.0	0.0				
Sand/Grus	2	20.00	33.0	0.0				
Leire	3	20.00	---	---	C-profil	1.00	0.70	0.40
Kvikkleire	4	20.00	---	---	C-profil	1.00	0.70	0.40
Leire	5	20.00	---	---	C-profil	1.00	0.70	0.40
Sand/Silt	6	20.00	31.0	0.0				
Berg								

00	28.03.2014	NZA	NZA	PAW	
REV.	DATO	ENDRING	TEGN	KONTR	GODKJ
TEGNINGSSTATUS					

RAMBOLL

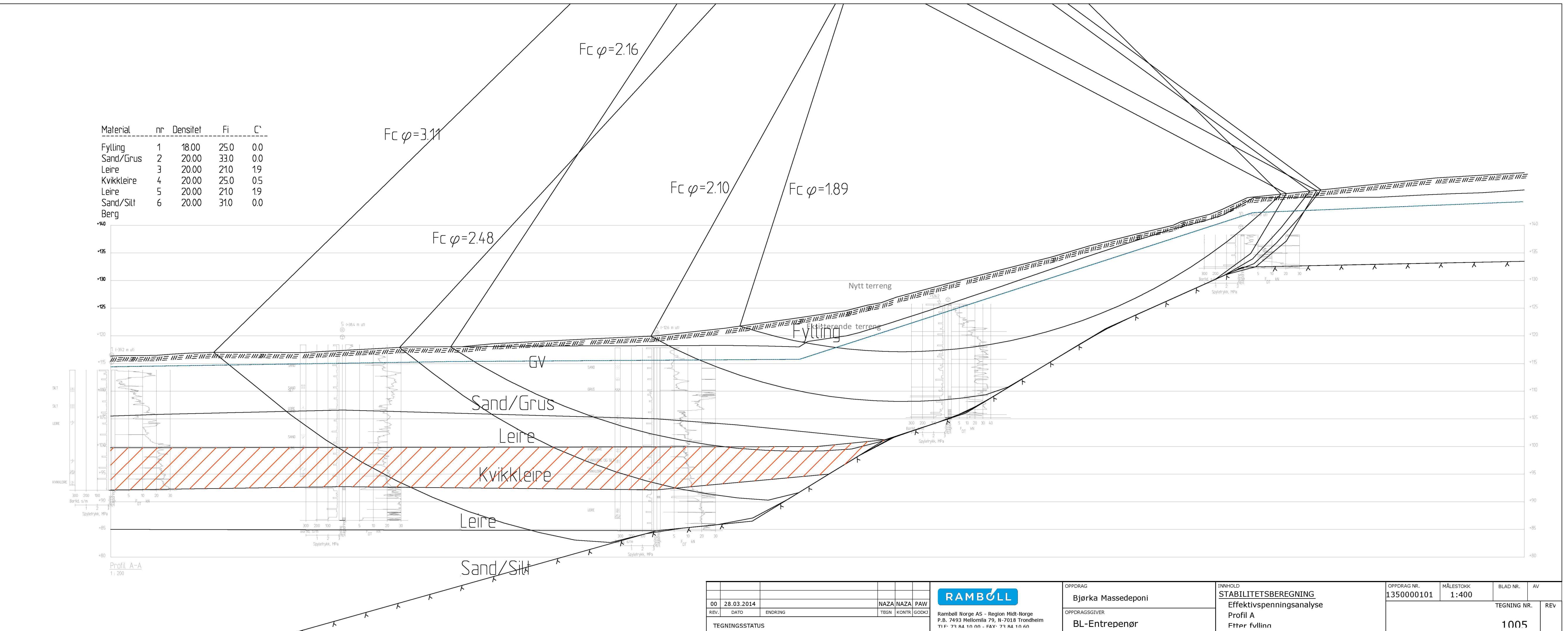
OPPDRA格
Bjørka Massedeponi
OPPDRA格GIVER
BL-Entrepeneør

INNHOLD
STABILITETSBEREGNING
Totalspenningsanalyse - ADP
Profil A
Etter fylling

OPPDRA格 NR.
1350000101
MÅLESTOKK
1:400
BLAD NR.
AV
TEGNING NR.
1004
REV.

1004

Material	nr	Densitet	Fi	C'
Fylling	1	18.00	25.0	0.0
Sand/Grus	2	20.00	33.0	0.0
Leire	3	20.00	210	19
Kvikkleire	4	20.00	25.0	0.5
Leire	5	20.00	210	19
Sand/Silt	6	20.00	31.0	0.0
Berg				

00	28.03.2014	NAZA	NAZA	PAW	
REV.	DATO	ENDRING	TEGN	KONTR	GODKJ
TEGNINGSSTATUS					

RAMBOLL

Ramboll Norge AS - Region Midt-Norge
P.B. 7493 Mellomilla 79, N-7018 Trondheim
Tlf: 73 84 10 00 - FAX: 73 84 10 60

OPPDAG
Bjørka Massedeponi
OPPDAGSGIVER
BL-Entreprenør

INNHOLD
STABILITETSBEREGNING
Effektivspenningsanalyse
Profil A
Etter fullinn

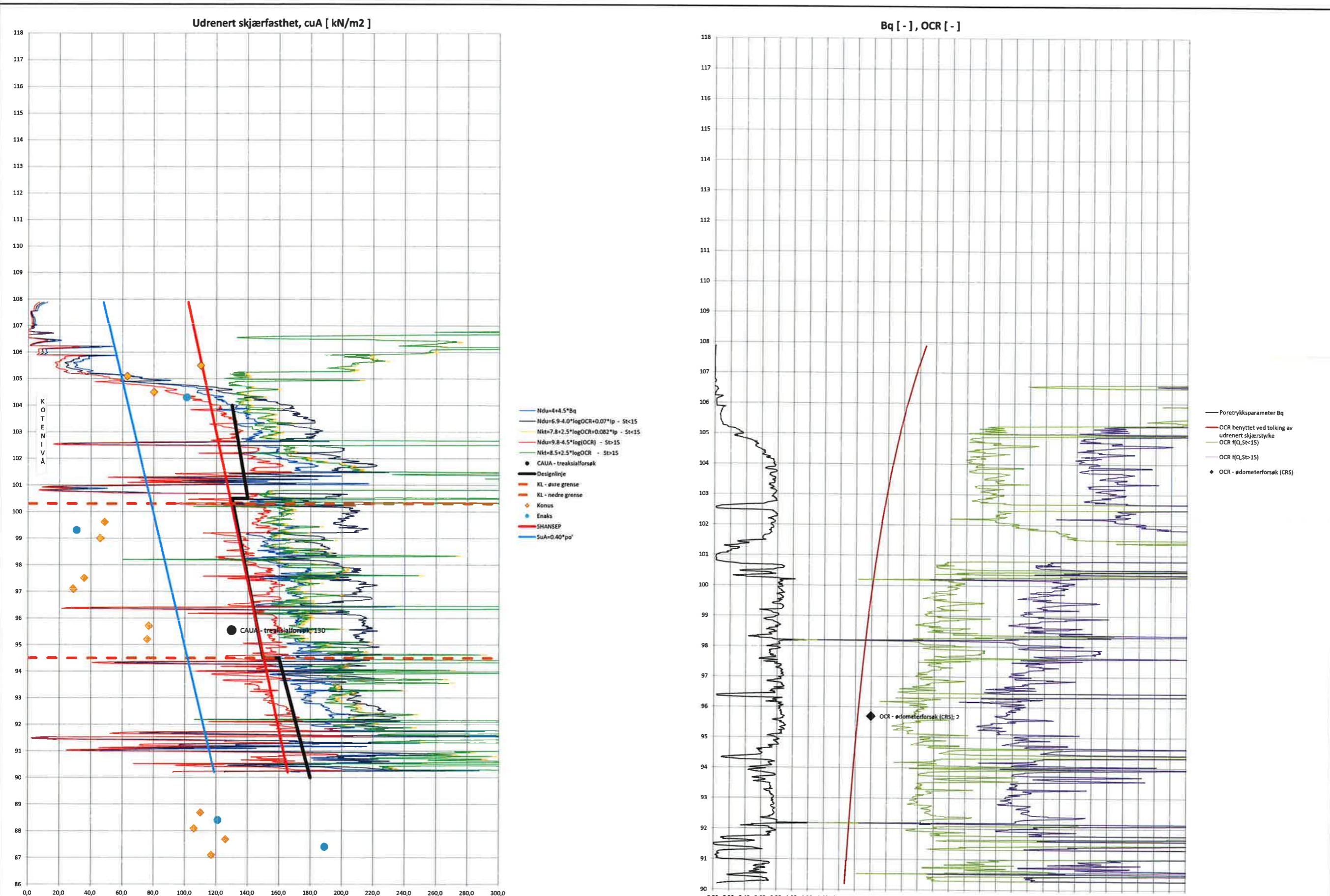
OPPDAG NR. 1350000101	MÅLESTOKK 1:400	BLAD NR. AV
TEGNING NR. 1005		REV.

RAMBOLL

ROS-ANALYSE

ref: "Program for økt sikkerhet mot leirskred, Metode for kartlegging og klassifisering av faresone, kvikkleire"
2000.10.08-2 datert 31 august 2001. Revisjon 3 datert 8 oktober 2008

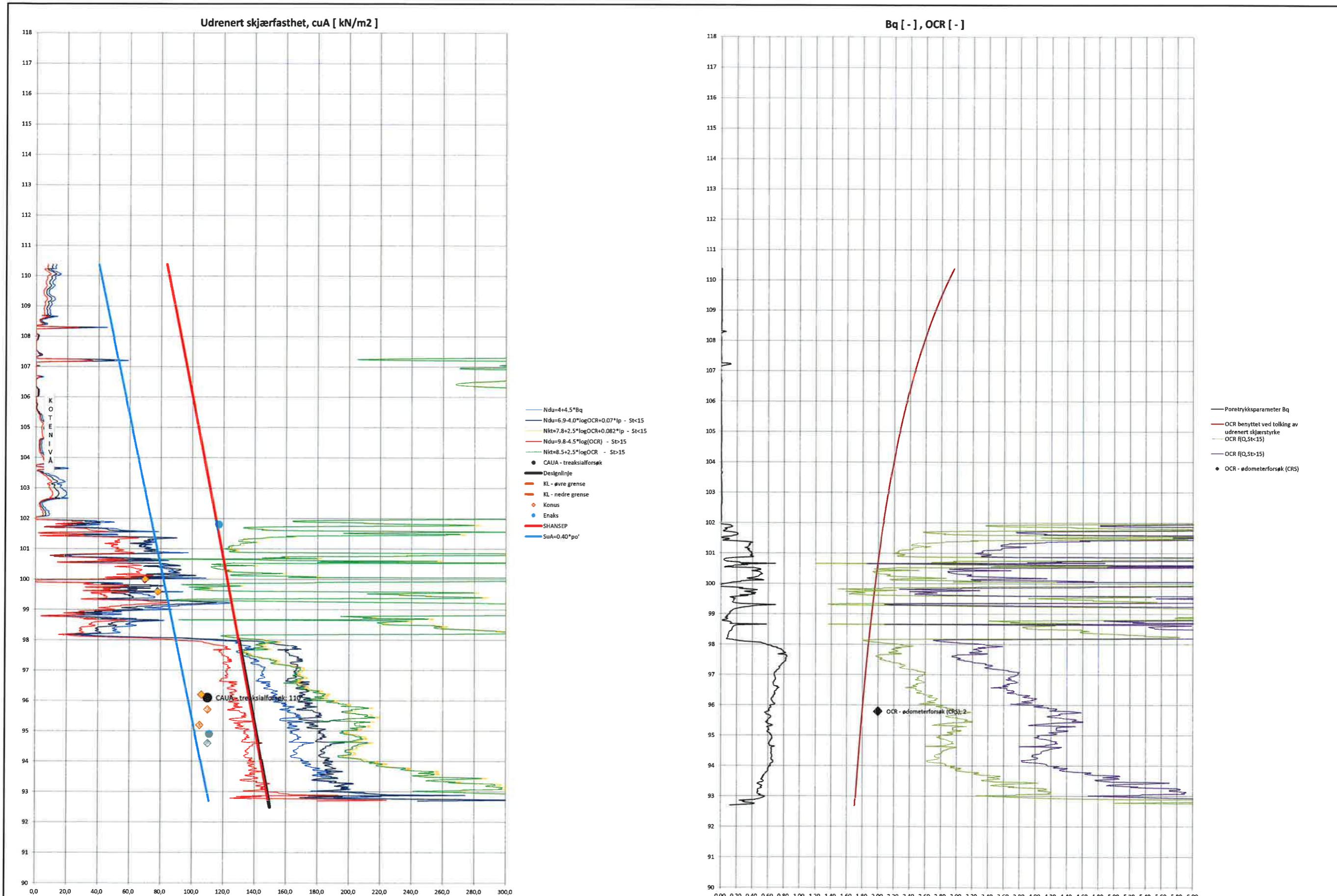
Faregradsklasser (samsynlighet)			Forklaring		
vurdering:	vektall	kommentar	Faktor	vektall	Faregrad, score
Tidligere skredaktivitet	1		Tidligere skredaktivitet	1	Høy
Skredingshøyde	2	0	Skredingshøyde, m	>30	Noe
Tidligere/nåværende terrengrnivå	2	0	Tidligere/nåværende terrengrnivå (OCR)	2, 1,0-1,2	Lav
Poretrykk, overtrykk	3	1	Poretrykk, overtrykk (kPa)	1,2-1,5	Ingen
Poretrykk, undertrykk	-3	0	Poretrykk, undertrykk (kPa)	3 >30	<1,5
Kvikkleiremettighet	2	1	Kvikkleiremettighet	>50	>2,0
Sensitivitet	1	3	Sensitivitet	<20-50	Hydrostatisk
Erosjon	3	0	Erosjon	>H/4	Hydrostatisk
Inngrep, forverring	3	1	Inngrep, forverring	H/2-H/4	Tynt lag
Inngrep, forbedring	-3	0	Inngrep, forbedring	2 >H/2	<20
Poeng (score x vektall):			16		
Beregnet faregradsklasse:	Lav		Faregrad	0,31	

RAMBOLL

BL-Entreprør
Bjørka massedeponi
Borpunkt: 4 Terregnkote: 118
Tolking/presentasjon av CPTU
Udrenert skjærfasthet og OCR

Oppdrag 1350000101	Tegn./kontr. NAZA/PAW	Bilag -
Dato 12.03.2014		
Tegn. Nr. -		

RAMBOLL

BL-Entrepørnør	Oppdrag 1350000101
Bjørka massedeponi	
Borpunkt: 5 Terregnkote: 118	
Tolking/presentasjon av CPTU Udrenert skjærfasthet og OCR	

Tegn./kontr.	Bilag -
NAZA/PAW	
Dato 12.03.2014	Tegn. Nr. -